

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی	نیم سال: دوم، 1405
عنوان درس: حاکمیت بالینی	
کد درس:	
نوع و تعداد واحد ¹ : 1	نظری:
نام مسؤل درس: دکتر حسین حصاصری	نظری-عملی: 1
مدرس/مدرسین: دکتر محمدرضا خامی، دکتر رضا یزدانی، دکتر سیمین زهرا محبی، دکتر مجتبی صداقت سیاهکل	عملی:
پیش‌نیاز/هم‌زمان: ندارد	کارگاهی:
رشته و مقطع تحصیلی: دندانپزشکی عمومی	

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار
رشته تخصصی: سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی
محل کار: دانشکده دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: 88015960-021
نشانی پست الکترونیک: h-hessari@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری-عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

این درس به معرفی مفاهیم، اصول و چارچوب‌های «حاکمیت بالینی» در خدمات دندانپزشکی می‌پردازد و بر تضمین و ارتقای کیفیت مراقبت، ایمنی بیمار، پاسخگویی حرفه‌ای و بهبود مستمر خدمات تأکید دارد. در این درس، دانشجویان با مؤلفه‌های کلیدی حاکمیت بالینی از جمله ارزیابی کیفیت خدمات، مدیریت ریسک، ایمنی بیمار، ممیزی بالینی (*Clinical Audit*)، پزشکی مبتنی بر شواهد، آموزش مستمر حرفه‌ای و مدیریت شکایات بیماران آشنا می‌شوند. همچنین کاربرد این مفاهیم در محیط‌های بالینی دندانپزشکی و نظام‌های سلامت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی: (توانمندیهای دوره تخصصی دندانپزشکی):

1. مهارت‌های بالینی

- به‌کارگیری اصول حاکمیت بالینی در ارائه خدمات دندانپزشکی
- استفاده از راهنماهای بالینی (*Clinical Guidelines*) در درمان بیماران

2. مهارت برقراری ارتباط،

- برقراری ارتباط مؤثر با بیمار در راستای افزایش ایمنی و رضایت
- مدیریت شکایات بیماران به شیوه حرفه‌ای

3. مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، بازتوانی)،

- ادغام اصول ایمنی بیمار در فرآیندهای تشخیص و درمان
- شناسایی خطاهای بالقوه در مراقبت و پیشگیری از آنها

4. پیشرفت فردی و فراگیری مستمر،

- استفاده از یادگیری مادام‌العمر و آموزش مداوم برای ارتقای کیفیت خدمات
- مشارکت در برنامه‌های بازآموزی و بهبود کیفیت

5. تعهد حرفه‌ای، اخلاق و حقوق پزشکی،

- رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در چارچوب حاکمیت بالینی

- پابندی به حقوق بیمار و محرمانگی اطلاعات

6. مهارت تصمیم‌گیری، استدلال و حل مسئله،

- تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد در موقعیت‌های بالینی
- تحلیل موارد خطا و ارائه راهکارهای اصلاحی

7. ارتقای سلامت و پیشگیری

- طراحی و اجرای مداخلات پیشگیرانه در سطح فردی و جامعه
- نقش حاکمیت بالینی در ارتقای سلامت دهان

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- مفاهیم و اجزای اصلی حاکمیت بالینی را به‌طور دقیق شرح دهد.
- بتواند یک **Clinical Audit** ساده در محیط دندانپزشکی طراحی و اجرا کند.
- ریسک‌های بالینی را شناسایی و برای کاهش آن‌ها برنامه‌ریزی نماید.
- اصول ایمنی بیمار را در ارائه خدمات دندانپزشکی به کار گیرد.
- از شواهد علمی معتبر در تصمیم‌گیری‌های بالینی استفاده کند.
- در مواجهه با خطاها و شکایات، رویکردی حرفه‌ای، اخلاقی و سیستماتیک داشته باشد.
- در فرآیندهای بهبود کیفیت و توسعه حرفه‌ای مشارکت فعال نشان دهد.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

آفلاین آنلاین ترکیبی (آفلاین، آنلاین)

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

• حضوری

• مجازی

• انجام پروژه‌های تکالیف

---

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

حاکمیت بالینی

برای رزیدنت های دندانپزشکی، نیمسال دوم 1404-1405

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان	تاریخ
1	جلسه توجیهی + مبانی حاکمیت خدمات بالینی و ارتباط آن با موضوعات ارتقای کیفیت	کلاس حضوری به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	-	دکتر حسین حساری	1404/12/5
2	مفهوم کیفیت و سیستمهای بهبود کیفیت	پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	-	دکتر محمدرضا خامی	1404/12/12
3	پیش نیازهای استقرار حاکمیت خدمات بالینی و مدیریت تغییر	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1404/12/19
4	مدیریت خطر و خطا و ایمنی بیمار	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1405/01/18
5	عملکرد بر پایه شواهد و اثربخشی بالینی	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1405/01/25
6	ممیزی بالینی	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1405/02/01
7	استفاده از اطلاعات	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1405/02/08
8	آموزش و مهارت آموزی و مدیریت کارکنان	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حساری	1405/02/15
9	مبانی مدیریت کیفیت خدمات سلامت دهان	غیر حضوری- فعالیت دانشجو به همراه پاورپوینت صداگذاری شده در نوید	ارائه تکلیف توسط دانشجویان	دکتر حسین حساری	1405/02/22

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان	تاریخ
10	جمع بندی و مرور تکالیف	کلاس حضوری	ارائه توسط دانشجویان	دکتر محمدرضا خامی - دکتر حسین حصارى	1405/02/29

وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم در کلاس، انجام تکالیف محوله، حضر در فعالیتهای تیمی

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی نهایی از طریق انجام پروژه تکالیف محوله
- 90 درصد کل نمره بر اساس ارزیابی تکالیف محوله است
- 10 درصد بر اساس حضور و

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

آشنایی با مبانی حاکمیت بالینی، زیر نظر: دکتر سید حسن امامی رضوی، دکتر حمید رواقی. گردآورندگان به ترتیب حروف الفبا: دکتر پیغام حیدرپور، دکتر رویا دستجردی، سیما رفیعی، دکتر سیدمحمد سادات، فرناز مستوفیان. ناشر: تندیس. چاپ و صحافی: بهرام. نوبت چاپ: اول 1390.

ب) اسلایدهای اساتید

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر: